

СЯЛЯНСКАЯ

НЕЗЛЕЖНА

Адрес Рэдакцыі і Адміністрацыі:
Вільня, Поляцкая вул. 4. — (Wilno, ulica Polocka 4).
Рэдакцыя адчынена штодня ад 9 да
6 гадзіны апрача свята.
Газэта выходзіць раз у тыдзень.
Падпіска на адзін месяц 1 зл., на 3
мес.—2 зл., на 6 мес.—4 зл., на год—8 зл.
Перамена адрэсу 30 гр.

Цана абвестак:

на 1 старонцы 30 грошаў, на 2 і 3 —
25 грошаў і на 4 — 20 грошаў за ра-
док дробнага друку ў вадняй паносцы.
Жадаючыя іншых абвестак павінны
звярнуцца да Адміністрацыі.

ОРГАН БЕЛАРУСКАГА СЯЛЯНСКАГА САЮЗУ

Павучыньне над беларусамі пад Польшчай.

Калі глянем у недалёкую гісторыю раз-
віцця беларускага руху, то ўбачым, як увесь
час над беларускім рухам пад Польшчай, як
у палітычным, так грамадскім і культурным
жыцці былі прыстаўлены да нас апякунны.

Апякунамі гэнымі ёсць польская адміні-
страцыя і некаторыя польскія партыі, а так-
жа так зв. „беларусы“ праз некага знайдзе-
ння і пастаўлення дзеля ашуквання нашага
беларускага народу і дзеля разбівання ўсіх
ягоных пачынаў, усей яго працы.

Каб не казалі мне, што я гэта кажу ня
маючы ніякіх канкрэтных фактаў, дык вось
і факты. Ня буду сягаць надта далёка, вазь-
му хоць час з 1922 году, час прадвыбарчы.
У гэтым часе колькі-ж зьявілася вараўня
з усіх закуткаў Польшчы, каб атрымаць ман-
даты ад беларускага народу? Былі тут і „Ра-
ды людовыя“ і „Вызваленне“, і П. П. С.,
і нават сьпісак Пілсудскага. Усе гэтыя пар-
тыі абяцалі беларускаму селяніну, што ён бу-
дзе мець зямлю бяз выкупу, будзе мець шко-
лу ў роднай мове, ды на агул—атрымае ўсё,
што трэба. Праўда, ня ўсім гэтым партыям
беларусы паверылі, бо ня ўсе яны правялі
паслоў. Але пачынам, што далі беларускаму
селяніну тыя партыі якія дасталі мандат, як
П. П. С. і „Вызваленне“. Яны далі бела-
руускаму сялянству асабліва замест зямлі бяз
выкупу, замест школы ў роднай мове далі Ст.
Грэбскага, які знішчыў і тыя беларускія
школы, што былі ўтрымліваны на ўласны
кошт самым беларускім грамадзянствам, за-
мест вольнасьці грамадзкай, далі вастрогі, бо
200, 300 чалавек арыштоўвалі адразу ў ад-
ным павеце.

А робіцца гэта дужа хітра.

Для прыкладу возьмем „Вызваленне“.
Гэта польская партыя ў 1922 годзе здабыў
шы беларускія мандаты і зрабіўшы нам гэ-
талькі зла, каб затуманіць вочы—дзеліцца і не-
каторыя паслы з „Вызвалення“ выходзяць
і твораць т. зв. Польскую Незалежную Пар-
тыю Хлопскую. Што гэта значыць? А гэта
значыць, што вышаўшыя з „Вызвалення“
паслы скажучь выбаршчыках беларусам, што
„Вызваленне“ беларусам дало асаблікаў, але
што яны цяпер да „Вызвалення“ не належаць
і далей будуць заклікаць беларусаў, каб за
іх галасавалі пры наступных выбарах, даказ-
ваючы, што яны „też białorusini“.

Мала гэтага, правадыры Польскай Неза-
лежнай Партыі Хлопскай пашлі далей, бо ста-
лі крычаць, што яны стаяць на грунце кля-
савых інтарэсаў, а што беларускія паслы ня
ўсе стаяць на гэтым грунце і што трэба Бе-
ларускі Пасольскі Клюб падзяліць. Праўда,
знайшліся такія з беларускіх паслоў, якія па-
верылі правадырам Польскай Незалежнай
Хлопскай Партыі, разбілі Беларускі Пасоль-
скі Клуб, утварылі „Грамаду“ і пайшлі на
павадку гэтай партыі. Словам, чаго правадыры

Польскай Нез. Хл. Партыі хацелі, таго і да-
біліся.

Гэта прасцей кажучы значыць: „дзялі
і кіруй“. Але пытаю, ці гэта карысна для
беларускай справы? Адказ ясны, што не. Тут
мушу прыпомніць жыдоўскую прыказку: „ня
круціцца ў права, круці ў лева—закруціцца“.

Цяпер паглядзім, што дало беларусам П.
П. С. Польская Партыя Сацыялістычная пры
выборах дакларавала зрабіць для нас так-жа
многа. А вышла сусім наадварот.

П. П. С., ці будучы ў урадзе разам з
Грэбскім, ці падтрымліваючы папярэднія ўра-
ды, заўсёды йшлі проці нас.

Гэта ведама кожнаму беларусу і аб гэтым
гаварыць ня буду. Прыпомню тут толькі, што
робіць П. П. С. цяпер у нас на вёсцы. П.
П. С. кідае хмары сваіх агітатараў, выкрыкі-
вае надта-ж радыкальныя лёзунгі, ходзіць з
чырвонымі сьцягамі, пяе рэвалюцыйныя песь-
ні і баламуціць наш народ. Пры агітацыі абя-
цае П. П. С. залатыя горы, а ў практыцы—
путы няволі.

П. П. С. даець нам асабліцтва, а ў Ва-
ранавічах на мітынгу крычыць, што беларускія
паслы прысылаюць асаблікаў і накладваюць
вялікія падаткі. Калі пасол Рагуля хацеў
забраць голас, то накінуліся на яго платныя
агенты П. П. С. і агенты дэфэнзывы, пабілі
яго, ды яшчэ завялі на пастарунак і хацелі
спісаць нейкі пратакол.

Гэтак паступаюць адносна да нас поль-
скія партыі. А што робіць адміністрацыя? Яна
ўсіх беларусаў называе камуністамі, хоць
агулам кажучы, беларусы нічога з камунізмам
ня маюць супольнага. Робіцца гэта дзеля та-

го, каб празваўшы беларусаў камуністамі,
лягчэй было душыць увесь рух беларускі і за-
ганяць сьвядомых людзей у падполье, ці ў
вастрогі.

Такім чынам, душачы беларускі рух, шу-
каюць беларусаў за грошы, як напр. Паўлю-
кевіч. А гэта дзеля таго, каб польскі ўрад мог
сказаць Лізе Народаў, ці якім іншым загра-
нічным прадстаўнікам, што ў Польшчы бела-
русы зусім здаволены.

Такі Паўлюкевіч крычыць, што паслы
Беларускага Пасольскага Клубу ня йдуць
з польскай дэмакратыяй і ставяць лёзунг са-
маазначэння і дзеля гэтага нічога для бела-
рускага сялянства не дабіліся. А як польская
дэмакратыя да нас адносіцца, я сказаў вы-
шэй.

Узноў-жа Польская Незалежная Хлопская
Партыя крычыць, што Беларускі Пасольскі
Клуб не стаіць на грунце клясавых інтарэсаў
і дзеля гэтага ня могуць беларусы дабіцца
лепшай долі.

З гэтага вывад: беларуская зямелька апу-
тана павучыньнем з усіх бакоў. Рожнага ро-
ду павукі і павучкі жыруюць на беларускім
цэле і кожны з іх крычыць, як той злодзей:
„лаві, лаві яго...“.

Беларусе, родны браце! Развярні худыя
свае плечы, размахні сваімі мазалістымі ру-
камі, зьмяці гэнае павучыньне і скажы: годзе,
я больш алекі не патрабую, я ўжо поўналет-
ні, я сам патраплю дабіцца сабе лепшай
долі!...

А каб дабіцца лепшай долі, трэба арга-
нізавацца, трэба йсці ў сваю клясавую ар-
ганізацыю ў Беларускі Сялянскі Саюз, які
ні начым ня йдзе павадку.

Антон Муха.

З арганізацыйнага жыцця Белар. Інстытуту Гаспадаркі і Культуры.

БЕЛАРУСЫ, аткрывайце свае прыватныя бела-
рускія школы!

Каб скарэй дабіцца ўрадовай беларускай
школы, кожная вёска павінна пакуль што ат-
крыць прыватную беларускую школу, калі
блізка ёсць беларускі вучыцель. Усе клопаты
ў атрыманьні дазволу на школу бяре на сябе
Беларускі Інстытут Гаспадаркі і Культуры.
Вы толькі павінны неадкладна прыслаць у Ін-
стытут (Wilno, ul. Zawalna 7) такія даныя:

- 1) У чьей хаце мае быць школа, яе раз-
меры і колькі мае вакоў?
- 2) Сьпісак дзяцей.
- 3) Кандыдата на вучыцеля, яго дакумэн-
ты аб кваліфікацыі і жыццёвыя напісаны вучы-
целям па беларуску і папольску.
- 4) Адрес вучыцеля і складаючага заяву
селяніна.

Беларускі Інстытут
Гаспадаркі і Культуры.

Да беларускага настаўніцтва.

Беларускі Інстытут Гаспадаркі і Куль-
туры, згодна з адной з сваіх мэтаў—пашы-
рэння асветы, прыступае да шырокай акцыі
школьнай, якая імкнецца да закладання па-
чаткавых беларускіх школ, вучыцельскіх кур-
саў, гімназіяў і іншых.

У зьвязку з гэтым Беларускі Інстытут
Гаспадаркі і Культуры зьявртаецца да ўсіх
настаўнікаў-беларусаў з просьбай прыняць
удзел у гэтай працы пашырэння беларускай
асветы і гэтым будаваць фундамент для леп-
шага жыцця беларускага народу.

З гэтай мэтай Інстытут просіць усіх на-
стаўнікаў беларусаў (безработных і маючых
працу ў той ці іншай школе) зарэгістравацца
ў Віленскім Адзеле Беларускага Інстытуту
Гаспадаркі і Культуры (Завальная 7), прысы-
лаючы пасля запаўнення такія анкеты:

1. Прозьвішча, імя і век

Песьня батрака.

О, колькі гора, колькі мукі
Нясе паганае жыццё!
Ніхто пацех мне не гавора.
За долю горкую маю,—
Нясецца толькі эха з бору,
Як песьню сьлёзную пяю.
Гэй, растлумач, выбледак ўражы,
Ты—дармаед пчаліных прац,—
Чаму гдзе труд крывава ляжа
Замест сяла стаіць палац?!
Чаму крываўлю свае рукі,
Каб чужаку даць труда плён?!
О, досыць, досыць! серца ные,
Пагудкі страшнай голас вые:
Чакаў і днём, чакаў і ночай,
Ужо надаела мне чакаць,—
Устаю—іду, куды йдуць вочы,
За крыўду платы пашукаць!.

Б—і.

Наша ідэалёгія.

У папярэдніх нумарох нашай газеты, а таксама і ў праграме Сялянскага Саюзу даволі ясна была высветлена ідэалёгія сялянскай партыі, і сяляне сусім добра зразумелі яе, бо яна зьяўляецца іхнай душой. Варочаемся яшчэ раз да гэтага пытаньня толькі таму, што газета «Беларуская справа» № 19 у стацьці «Крызіс у «Сялянскай» ідэалёгіі» робіць Саюзу злосьныя закіды і стараецца на такіх закідах будаваць нічога нямаючыя з праўдай вывады.

Повадам, на гэты раз, аўтару ананімнай стацьці паслужыў справаздаўчы мітынг пасла Рагулі у м. Любчы, на якім Старшыня Сялянскага Саюзу заявіў, што трэба дабівацца сялянска-работніцкага ўраду. Толькі селянін і работнік, ідучы ўпоруч, могуць выкаваць сабе лепшую долю. Гэта можа здзейсьніцца толькі тады, калі сяляне згуртуюцца ў свой Сялянскі Саюз і гэты саюз падасьць руку саюзу мясцовых работнікаў, і разам пойдучь здабываць лепшую долю.

Апіраючыся на гэтых славах і параўноўваючы іх з адпаведнымі артыкуламі «Сялянск. Нівы», «дасужы» ананімны аўтар з «Бел. справы» робіць вывад аб крызісе Сялянскай ідэалёгіі.

Больш чым сьмешным і злосьным можа выдавацца такі вывад, бо не апіраецца ён на ніякіх фактычных даных, гаворачых на яго карысьць, а наадварот—гэтыя даныя парэчаць гэнаму вываду.

І так ужо ў № 1 «Сялянскай Нівы» мы пісалі, што дзякуючы арганізаванасьці рабочых амаль што не на ўсім сьвеце работнік шмат патрапіў палепшыць свой лёс, тады калі неарганізаваныя сяляне вядуць барацьбу з галоднай сьмерцю. Адным сапраўдным лякарствам для здабыцьця зямлі і лепшай долі сялянамі можа быць толькі арганізацыя сялянства, бо ў арганізацыі сіла, а сіла фактычна камандуе ўсім. Ніхто ня будзе такі добры, што бачучы селяніна ў бядзе і бяз хлеба, прыдзе і дасьць яму жыць палюдзку. Буржуазыя і абшарнікі будуць далей цягнуць з селяніна сок, пакуль ён не аддасьць усяго. Мясцовы работнік мае на сваей шыі фабрыканта і ня толькі аднаго, а цэлы саюз фабрыкантаў, мусіць з імі васьці барацьбу за свае правы, знача, селяніну астаецца таксама згуртавацца ў сваю клясовую арганізацыю—у саюз і дружнымі сіламі здабываць сабе лепшую будучыню. Каб барацьба работнікаў і сялян магла скарэй прынесці перамогу, рэч ясная, як сяляне, так і работнікі павінны ісьці разам і адны другім памагаць. Арганізатары Сялянскага Саюзу разумелі добра гэта і затым у праграме сялянскай партыі маем адпаведны параграф 45, а калі ў тым самым № 1 «Сял. Нівы» паданы прыклад з ССРР., то якраз гэта даказвае, што сяляне ў Расеі ня былі арганізаваны, а затым і астатлія ў хвасьце на т і тады, калі работнікі дайшлі да ўлады.

Стоячы ўвесь час на тым самым грунце аб патрэбе арганізаваньня сялян проціў паноў і буржуазіі, у № 9 «Сял. Нівы» мы пісалі, што Сялянскі Саюз ня дзеліць сялян і работнікаў, што ў змаганьні з супольнымі ворагамі яны павінны ісьці разам, хаця «нямашака ніякага супольнага сялянска-работніцкага жыцця». Але супольная барацьба можа быць, бо адзін і той-жа вораг душыць як селяніна так і работніка; дык вывад «Бел. справы» сусім не на мейсцы.

Усе іншыя закіды «Бел. справы» так галаслоўны, і так пахнуць хвора-нервовым станам аўтара, што паважна з імі лічыцца няможна.

Словы «Бел. справы», што «п. Рагуля быў запраўды здраднікам сялянскай справы, што запаскуджываў розумы сялян, удіваючы ім у душы ненавісьць да работніцкай клясы», зьяўляюцца абвінавачваньнем сфабрыкаваным на скорую руку вінаватым, які хацеўбы свю віну зваліць на іншых.

Каб ня быць галаслоўным і каб паказаць, хто фактычна быў здраднікам сялянскай справы, а перадусім работніцкай справы, прыпомнім толькі кіраўніком «Белар. справы» аб

гістарычным дакумэнце, якім ёсьць тэлеграма да Вільгельма і аб каншахтах з Балаховічам і Ладновым—агент. франц. дэфэнзвы ў справе аружнай барацьбы за грошы буржуазіі з уладай саветаў. Цяпер мусіць будзе ўжо ясным, хто быў здраднікам, хто запаскуджываў розумы тых, за якіх цяпер так «распінаецца». Калі гэтага будзе мала, то прыпомнім у сваім часе «Беларускай справе» і яе насьледнікам яшчэ аб іншых фактах.

Дык чытачом нашым цяпер будзе сусім ясна, што над беларускай справай вісіць вейкая чорная рука, якая-б хацела і лёс селяніна і лёс работніка мець пад сваёй апекай, апекавацца імі раз пад плашчам буржуазны, другі раз пад плашчам пралеатарскім, трымаючы абодва у чорным целе і ня выпускаючы лейцаў з рук. Як толькі селянін захацеў пільсьці сапраўднай дарогай адраджэньня, дарогай арганізацыі і барацьбы за сваю будучыню, чорная рука зьявілася і пусьціла ў ход усе сродкі, прыпісваючы сваё здрадніцтва іншым.

Не, даволі гэтага здэку, гэтай кабінэтай апекі! Селянін чакае палепшэньня яго долі. Наступіла пара сапраўднага вызваленьня сялянскай ідэалёгіі з пад усіх яе няпрошаных апякуноў, якія нічога супольнага нямаюць з жыцьцём селяніна і сядзячы далёка ад яго ў вялікім месьце, вядуць баламутную вельмі шкодную як для сялян, так і для усей беларускай справы работу, нацковываючы селяніна проціў селяніна, шукаючы здраднікаў сярод сялян, нацковываючы работнікаў проціў арганізацыі сялянства.

Сымон Мікута.

2. Адрэс.
3. Якая асьвета (настаўніцкая і агульная)?
4. Як прыгатаваны з беларусазнаўства?
5. Ці знае польскую мову?
6. Ці мае пасьведчаньне польскага грамадзянства, або польскі пашпарт?
7. Ці працуе ў школе, а калі не, то ці хоча працаваць у беларускай школе прыватнай, або публічнай?
8. У якой вёсцы або мястэчку хацеў-бы быць вучыцелем у беларускай школе?
9. Ці ў той вёсцы ёсьць польская школа, ці не?
10. Ці жыхары той вёскі падалі дэкларацыі школьным на беларускую школу?
11. Ці вёска мае адпаведны будынак пад школу і хто зьяўляецца ўласьнікам яго.

Беларускі Інстытут
Гаспадаркі і Культуры.

Як аткрываць Гурткі Беларускага Інстытуту Гаспадаркі і Культуры.

Згодна са статутам Інстытуту гурток паўстае ў кожнай меснасьці, дзе знойдзецца хоць з асобы, як запраўдныя сябры, жадаючыя заснаваць гурток і калі ўрад аддзелу згодзіцца на гэта. Такім чынам, калі ў якой-небудзь вёсцы з асобы будуць жадаць працаваць у рамках статуту Беларускага Інстытуту Гаспадаркі і Культуры, павінны яны падаць у Беларускі Інстытут Гаспадаркі і Культуры заяву з просьбай адчыніць у іх вёсцы гурток Інстытуту. У заяве павінны быць паданы кандыдаты на старшыню, скарбніка і сэкратара гуртка, а таксама адрэс кватэры гуртка.

Такая заява можа быць наступнага зместу:

У Беларускі Інстытут Гаспадаркі і Культуры, Аддзел у Вільні,
Завальная 7—8.

Ніжэй падпісаньня, жадаючы працаваць на аснове статуту Беларускага Інстытуту Гаспадаркі і Культуры, просім аткрыць гурток Інстытуту ў вёсцы воласьці павету.

Як кандыдатаў у часовы ўрад гуртка выстаўляем: 1) старшыня гр.

2) скарбнік гр.

3) сэкратар гр.

Гурток будзе мясьціцца ў доме (падаць прозьвішча і імя гаспадара, у якога доме будзе гурток).

Дня 1926 г. (Подпісы 3-х асоб вёска кандыдатаў у часовы ўрад) пошта

Беларуская Вучыцельская Сэмінарыя.

З пачатку 1926—27 школьнага году Беларускі Інстытут Гаспадаркі і Культуры адчыняе Беларускую Вучыцельскую Сэмінарыю ў Вільні.

З СОЙМУ.

З працы Беларускага Пасольскага Клубу у Сойме

У працягу пленарных паседжаньняў Сойму, якія адбыліся у часе ад 4. III да 22. VI 26 г., апрача выступленьняў паслоў з Беларускага Пасольскага Клубу на пленуме Сойму, якіх прамовы былі падаваны ў беларускай прэсе, Беларускі Пасольскі Клуб падаў наступныя інтэрпеляцыі:

№ 309. 16. III. 1926. У справе надужыцьцяў солтыса вёскі Некрашэвічы, Жуховіцкай вол., Стаўпэцкага пав.

№ 310. 17. III. 26. У справе надужыцьцяў польскіх уладаў у зьвязку з жаданьнем беларускай школы ў в. Чамэры, Слонімскага пав.

№ 311. 27. III. 26. У справе прысьпяшэньня судовага следства арыштаванага В. Шыпуна з в. Прыкамса, Сухапольскай воласьці, Бельскага павету.

№ 312. 20. IV. 26. У справе неправідогай ліквідацыі сэрвітуту сялян в. Грыцэвічы, Несьвіскага павету.

№ 313. 20. IV. 26. У справе парцэляцыі маёнтку Цярэсполь-Мох, Сноўскай воласьці, Несьвіскага павету.

№ 314. 28. IV. 26. У справе няўрэгуляваньня Наваградзім Паятовым Аддзелам належнасьцяў за працу пры будове маста.

№ 315. 28. IV. 26. У справе безпадстаўнага каранья арыштам сялян за непасыланьне дзяцей у польскую школу.

№ 316. 22. VI. 26. У справе надужыцьцяў паручніка Скібінскага з Корп. Пагр. Абар.

№ 317. 22. VI. 29. У справе надужыцьцяў пры выбарах валасной рады ў вёсцы Шэні, Пружанскага павету.

№ 318. 22. VI. 26. У справе прысьпяшэньня судовага следства арыштаванага Канстан. Чацьверкі з в. Шарэшоў, Пружанскага пав.

№ 319. 22. VI. 26. У справе надужыцьцяў дакананых ляснічым Пудзіноўскім адносна да даўгалетняга арэндатара Яз. Барысвіча.

№ 320. 22. VI. 26. У справе няпрыманьня поштай у Казлоўшчыне, Слонімскага павету, карэспандэнцыі, адрэсаванай у белар. мове.

№ 321. 22. VI. 29. У справе спыненьня злучаньня грунтаў у Харкі, Даўгінаўскай в., Вялейскага павету.

№ 322. 22. VI. 26. У справе катаваньня наваградзкай паліцыяй сяброў пажарнай стражы.

Прамова пасла Рагулі

сказаная ў Сойме 25.VI. 1926. у справе бюджэтнага провізорыуму.

Высокая Палата!

Урад прышоў да Сойму з бюджэтным провізорыумам на 3-ці квартал г. г. Хоча ён атрымаць ад Сойму права забіраць ад грамадзян усялякага роду падаткі, а так-жа права расходавання сабраных сум.

Кожная соймавая група павінна акуратна прааналізаваць усе пазыцыі прыходаў і расходаў, а іменна з каго і якіх грамадзкіх класаў будучы збораны падаткі і на якія мэты будучы расходаваны. У залежнасці ад вынікаў гэтага агляду, кожная партыя або выражае сваю згоду на прыняцце провізорыуму і такім чынам дапамагае даць поўнацэнны распрадажца дзяржаўнымі сумамі, або адкідае провізорыум. Беларускі Пасольскі Клуб у гэтай справе кіраваўся і кіруецца наглядзімай і нацыянальнай натурой.

З пункту класавага гледжання, я як прадстаўнік Беларускага Клубу і абаронца інтарэсаў, у першай чарзе сялянскіх, катэгарычна сцвярджаю, што аб жадным павышэнні падаткаў на 10 прац. пры цяперашнім гаспадарчым стане і гуарантэі быць ня можа, а гэта заты, што ўвесь дзяржар таго павялічэння звальца на плечы селяніна, які і без таго ўжо астаўся абаранены да кашулі праз істнуючы падаткі. Не аб павышэнні, але аб паменшэнні падаткаў трэба было б гаварыць п. Міністру Скарбу. Падаткавы шруб і без таго ўжо так моцна закручаны, што сялянскія масы прымушаны былі выдаць з сябе апошнія сокі. Сялянства збыднела і згаладзела; большыя націск можа вызваць выміранне сялян, а асабліва на т. зв. Крэсах Усходніх.

Каб зменшыць падаткі, трэба зрэдукаваць расходы, якія можна зменшыць упрощэннем дзяржаўнай бюракратычнай машыны і паменшэннем арміі, а так-жа паліцыі.

П. маршалак Морачэўскі нядаўна тут сказаў, што рэдукцыя чыноўнікаў пацягне за сабой павялічэнне ліку безработных. Так, лік безработных можа павялічыцца, але ці-ж дзякуючы гэтаму дзяржава прымушана даваць пэнсіі што месяц усім безработным? Ці мае рабіць з іх паліцыянтаў і шпіёнаў ды пасылаць іх да нас на т. зв. Крэсы Усходнія, каб працаваць беларускае насяленне, ці можа ўсім ім даваць грошы, каб яны катавалі і забівалі людзей, як гэта было напр. у Наваградку? Калі стануць на такім становішчы, то я як прадстаўнік беларускага сялянства скажу: няхай гаспадарства дае пэнсію і кожнаму безработнаму селяніну; калі дае пэнсію—хай усім дае. Калі можа быць безработны селянін, то чаму-ж ня можа быць безработны паліцыянт? Чаму шпік ня можа быць звольнены ад сваёй ганебнай „працы“?

Толькі стаячы на гэтым становішчы правядзення ашчаднасці, Міністэрства Скарбу можа дайсьці да рэальнага, ураўнаважанага бюджэту, але гэтых замыслаў у прамове п. Міністра Скарбу я ня бачу. У справе ашчаднасці п. Міністар сказаў фразу, якую ў рожны спосаб можна тлумачыць. За бюджэтным провізорыум Беларускі Клуб, як прадстаўнік працоўных мас, зразумелая рэч, галасаваць ня можа. З пункту гледжання абароны беларускіх нацыянальных інтарэсаў, галасаванне наша за провізорыум у сучасных варунках жыцця сялянства пад Польшчай, можа лічыцца толькі за здраду. Народ наш толькі плаціць падаткі і ў заплату за гэта атрымывае і цяпер па правядзенні т. зв. маральнай санацыі зьдзек адміністрацыі і паліцыі, біцьцё ў пяці, ламанне жэбраў і т. падобныя падаркі. Як прыклад, прывяду наступны факт: нядаўна ў Наваградку паліцыя і 2-х вывадоўцаў дапрашывалі аднаго беларуса ў справе прапавы водкі, якую ён вёз з Баранавіч. Дапрашывалі цэлую ноч і ў такі спосаб, што моцна збудаваны мужчына на другі дзень быў паліцыянтамі заведзены ў шпіталь. Гэта было ў пятніцу, а ў нядзелю чалавек памёр; у панядзелак быў доктарскі агляд трупа. Адзін з паліцыянтаў ў Наваградку прыхадзіў да доктара і рабіў стараньне, каб прызналі, што чалавек пераехаў воз, паламаў яму жэбры і ад таго ён памёр. Мясцовае насяленне вельмі ўзбурана гэтым фактам, тым больш, што ходзяць погаласкі аб прызнанні ўладамі, бытцам сьмерць наступіла ад п'янства, у той час, калі скатаваны быў п'яны ў ночы з чацьвярга на пятніцу, а памёр аж у нядзелю. Ці-ж магчыма, каб сьмерць наступіла ў такі спосаб?

З вялікага ліку міністэрстваў некаторыя не далі нам нічога, іншыя заты не жалелі нам абяцанкаў, неспаўненне якіх вызывае ў нашым народзе гнеў і безгранічную ненавісьць да польскага ўраду.

Цяпер прашу паноў заглянуць да асьветы. Ніякіх пераменаў. Можа цяперашні ўрад вешта зробіць, але мне здаецца, што на ўрадзе п. Бартоля спраўдзяцца словы знамянітага расейскага паэта: „Суждены нам благіе порывы, но свершить ничего не дано“. Магчыма, што гэтыя парывы і будучы, але нічога ня зробіцца і будзе тое, што мы мелі дагэтуль; гэтак ня будзем мець ні ад-

най беларускай школы; будзем мець польскую школу і вучыццёлу палікаў, якія будучы ледзь-што не анальфабэтамі і непрактычнымі ў методыцы і пэдагогіцы—будучы вучыць беларускіх дзяцей так, як цяпер вучаць, гэта значыць цягаць за валасы, за вушы, біць па твары, а нават біць пагайкай. Вось іх навучаньне, у той час як наша вучыцельства, маючы адукацыю і часта 20-цігадовую практыку, ходзіць абдэртае, галоднае і яшчэ церпіць зьдзек адміністрацыі, як гэта было ў Сланіскім пав., калі вучыцелька Белаусава з прычыны зьдзеку староства, была прымушана канчаць самагубствам.

Маем 4 беларускія гімназіі і што-ж бачым? Ніякай урадавай дапамогі гэтыя гімназіі не атрымываюць і п. Міністар Клярнэр нічога нават не абяпаў. Прадападобна ўсё будзе па стараму. Такім чынам гэты 4 гімназіі, як гэта кажучы папольску—няведаю, але скажу на беларуску,—дышаць на ладан, бо вучыццлі ўжо ад 1-га мая не атрымываюць пэнсіі. Але што там казаць. Урад Бартоля—ўрад буржуазны. Даводзілася мець справу з сацыялістам паслом Барліцкім, калі быў ён Міністрам Публічных Работ і патрэбна мне было толькі таго, каб быў ласкаў даць на будоўлю гмаху беларускай гімназіі ў Наваградку 400 мтр. будаўлянага дрэва. Лясоў ўрадавых на Беларусі маем шмат; можна б было з іх пешта даць, але п. Барліцкі праз цэлы час свайго ўрадавання шукаў грашэй, шукаў лесу і казаў, што ня можа вайсьці. Вось для беларусаў у Польшчы не знайшліся нават 400 мтр. дрэва на будоўлю гімназіі, у той час як заганіцу на вываз лесу ёсьць аж зашмат!

Далей гаворыцца аб тым, што падаткі вялікія, але я ня чуў са слоў п. Міністра якіхкольвечы замыслаў у справе паменшання хаця-бы падаткаў самаўрадавых.

Ня ведаю як ёсьць у Конгрэсоўце і іншых часьцях Польшчы, але ведаю што дзееца на „Крэсах“. Да вайны ўтрыманьне гміны ў нас каштавала 3 разы менш, чым цяпер, а праца была тая самая. Працавала менш людзей, а работа йшла. Цяпер вялікія выдаткі на пэнсіі войтаў, сэкрэтароў—ды яшчэ памоціка пісара і г. д. Далей, ідуць дзеты на разьезды. Трэба паехаць адзін або два кілямэтры за вёску—выпісуюцца дзеты 4 зл., выпісывае і войт і радныя, часта 5—6 душ на дзень. Кажуць, што гэта самаўрады. Якія-ж гэта самаўрады? Сядзіць нейкі войт папаўшы ў гміну па назпачэньні і часта чалавек прыбыўшы з заганіцы, якога савецкія ўлады выгналі як няздатнага да працы, як зладзея, а тут даюць яму мейсца войта. Такі войт падбірае сабе лаўлікаў, упраўляе і накладвае падаткі. Да якога кур'ёзу даходзяць падаткі на „Крэсах“—прашу звярнуць увагу на наступнае зьявішча. Гміна мае права накладваць аплаты на таргі і калі селянін прывядзе каця на рынак, то ён мусіць заплаціць, напр. у пав. Наваградзкім і Нясевскім, 1 зл. 75 грошаў. Дзеля таго, што летапняга году было вельмі мала сена, у восені павялічыўся лік каней на прадажу. Здарылася, што адзін селянін прывадзіў свайго старога каня на рынак 8 раз і плаціў за кожны раз уездных па 1 зл. 75 гр. За восьмым разам прадаў каня за 15 зл. Такім чынам гміна зьдэрада ад яго 14 зл., а за каня селяніну асталася адна залатоўка! Вось які самаўрад там заведзены. Там-жа нарабілі большы лік паведаў. Выглядае тут Рэчпалітайя як Трышкія кафтан. Робаца Стаўпецкі павет, але ня можна ўтрымаць урадоўцаў, бо падаткаў не хапае. Дык кажучы: возьмім адну гміну ад Наваградзкага павету, другую ад Несьвіскага. Усё рэжыцца. А замест гэтай рэзікі можна было б проста прылучыць Стаўпецкі павет да Несьвіскага. Калі хочыце мець шмат старостваў—рабіце з кожнага павету 3 паветы. Будзеце мець шмат старастаў, зменшыцца лік безработных, але што з гэтага скарыстае наша сялянства?

За расейскіх часоў, павет Наваградзкі абымаў цяперашні 2 паветы: Баранавіцкі і Наваградзкі. І вось на цэлы павет казначэйства было рэпрэзэнтавана праз аднаго ўрадоўца, які зваўся падаткавым інспектарам; меў аднаго пісара, усё спраўляў і падаткі йшлі ў скарбовую касу. Сяньня маем у Наваградку Урад Скарбовы, у якім сядзіць 8 урадоўцаў, у Баранавічах таксама, ці можа нават 12. Такім чынам, там дзе спраўляўся калісь адзін чалавек—цяпер 24 ледзь спаўняюць гэту работу! (Далей будзе).

3 Радавай Беларусі.

2-і Усебеларускі Зьезд вучыццалеу.

У Менску адбыўся Усебеларускі зьезд вучыццалеў, на якім было прысутна больш 285 дэлегатаў. Зьезд працаваў 5 дзён. На ім выступалі з вычэрпываючымі дакладамі: камісар асьветы Беларусі—Антон Баліцкі, старшыня Інстытуту Беларускае Культуры (Інбелкульт)—прафэсар І. Ігнатоўскі, сябры Ураду і дакладчыкі з мейсц.

З дакладу А. Баліцкага высвятлілася,

што плян правядзеньня агульнае асьветы разлічаны на 10 гадоў і павялічэнне школ на Беларусі йдзе гэтак шпарка, што не хапаець вучыццалеў.

Беларускі Дзяржаўны вандроўны тэатр у Бабруйшчыне.

Пасля 9 спектакляў у Бабруйску, тэатр пераехаў у Глуск, дзе з вялікім поспехам прайшлі пьесы: Пан Сурынта, Плытагон, Васіль Хмель.

3 Глуску тэатр пакіруецца на Жлобін, Рагачоў, Гомель.

Зямлябудаўніцтва жыдоў у Случчыне.

Па разьвэрсты Случчына ў 1925 годзе павінна была выдзеліць для жыдоў-земляробаў плошчу ў 1000 дзсяцін, выдзелена-ж плошча ў 1700 дзсяцін, або 170 проц заданья. На гэтых 1700 дзс. было ўпарадкавана 176 жыдоўскіх сямей. Закладзены 15 жыдоўскіх арцеляў, 1 жыдоўскі пасёлак і некалькі змяшаных пасёлкаў з акружаючым сялянствам. Гэтая зямля была атрымана з вучасткаў запаснаго фонду, якія засталіся пасля разьмеркаваньня былых непрацоўных гаспадарак і вучасткаў іншых зямель (выган, пасека, кустарнік).

Беларусы у Латвіі.

Нарада прадстаўнікоў беларускіх арганізацый у справе Беларус. Аддзелу.

Бюджэт Беларускага Аддзелу пры Міністэрстве Асьветы ўжо зацьверджаны Соймам.

У звязку з гэтым прадстаўнікі беларускіх арганізацый у Дзьвінску, у нядзелю 13 чэрвеня, сабраліся на аб'яднаны сход, каб высветліць пытаньне аб прызначэньні на пасаду кіраўніка аддзелу асобы беларускае нацыянальнасці.

Да гэтага часу, беларускімі справамі ўсё яшчэ кіруе Латыш П. Заліт, назначаны бяз згоды беларускіх арганізацый, што зьяўляецца парушэньнем правоў беларускае меншасці.

Сьмерць вучыцеля.

7 чэрвеня памёр стары беларускі вучыцель гр. Сьцяпан Махноўскі, які 47 гадоў працаваў сярод беларускага жыхарства Латгаліі, а апошнія гады кіраваў Дудэльскай беларускай пачатковай школай.

9 чэрвеня беларускае грамадзянства г. Дзьвінску, вучыццлі-беларусы Дзьвінскага павету, а таксама і старэйшыя вучні С. Махноўскага правадзілі яго на могілкі.

Адчыненне беларускае бібліятэні у Дзьвінску.

Дзьвінскі Адзел Г-ва «Беларуская Хата» адчыніў у Дзьвінску на былой Кіеўскай, а цяперака Стараверскай вуліцы першую у Дзьвінску беларускую бібліятэку—чытальню. Г-ва просіць падтрымаць гэту бібліятэку ахвярамі кніжак, камплектаў газэт і часопісаў.

3 Польшчы.

Кандыдат на міністра асьветы

У палітычных колах ходзяць погаласкі, што на міністра асьветы будзе назначаны вядомы географ Суйкоўскі. У палітычным жыцці ён адгрываў пэўную роль і залічаецца да вядомых паступоўцаў. За часаў, калі Пілсудскі быў начальнікам дзяржавы, Суйкоўскі працаваў у Польскім Нацыянальным Камітэце ў Парыжы і лічыўся аднадумцам марш. Пілсудскага, дзякуючы чаму можна спадзявацца сільнай апазіцыі з боку працівоўных колаў проці ягонай кандыдатуры на міністра асьветы.

Забурэньне ў Іноврацлаве.

27 чэрвеня ў Іноврацлаве пасля мітыngu пэпэсаў сабраныя ўздумалі зрабіць паход праз места. На прызыў паліцыі развісьціся маніфэстанты, паводле польскіх газэт, кінуліся на паліцыю, якая пасля гэтага аткрыла агонь у бок маніфэстантаў. У выніку страляніны адзін з работнікаў аказаўся забітым і 9 цяжка раненых.

Забойства рэдактара „Дзьвіну“.

Нядаўна ў сваёй кватэры ў вёсцы Гарадок Ровенскага павету забіты рэдактар украінскай газэты „Давін“ Улад. Оскілко. Сярод украінскіх дзеячоў гэты замах злучаецца з забойствам атамана Пятлюры ў Парыжы.

3 заганіцы.

Французская прэса аб беларусах і ўкраінцах пад Польшчай.

Парыжская газета „Ere Nouvelle“ з 6.VII зьявіла стайцю ў якой падкрэсьлівае значэньне пытаньня народных меншасцяў у Польшчы, асабліва ў адносінах да беларусаў і ўкраінцаў.

„Калі немагчыма здаволіць меншасці—піша газета—поўнай незалежнасьці, то польская дэмакратыя мае абавязак і інтэрас узмацаваць вузлы братняй згоды і супрацоўніцтва дарогай апрацаваньня лібэральнага статуту“.

На апрацаваньне ўсялякіх лібэральных статутаў, уставаў і канстытуцыі польскім уладам ахвоты было даволі, на жаль, гэтыя законы аставаліся заўсёды толькі на паперы.

Жыдоўская Радавая Рэспубліка.

З Рыгі паведамляюць, што пасля блізка 4-хлетня перагавораў між Радай Нацыянальнасьці і Цэнтральным Выканаўчым Камітэтам—радавы ўрад вылучыў частку Херсонскай і іншых губэрніяў як тэрыторыю Жыдоўскай Радавай Рэспублікі. Радавы ўрад і амэрыканскі камітэт помачы хочуць пасяліць на гэтых землях 25 тысяч жыдоўскіх сям'яў.

Справы вуглякопаў у Англіі.

Пасля вялікай агульнай забастоўкі ў Англіі жыцьцё работнікаў, асабліва вуглякопаў, яшчэ не ўнармалася. У справе перамены палітыкі ўраду адносна праекту 8-мігадзіннага рабочага дня ў вуглявым промысле, ўрад зрабіў ужо некаторыя загады на карысьць работнікаў.

Паўстаньне ў Пэрсіі.

У гэтых днях у Пэрсіі ўзнялося паўстаньне, да якога прылучылася 800 салдат з урадавых войск. Урад каля тэрыторыяў абнятых рухам гуртуе войскі і амуніцыю з мэтай здушыць паўстанцаў.

ХРОНІКА.

— Угодні сьмерці Т. Врублеўскага. У суботу 3-га ліпня з прычыны ўгодкаў сьмерці вядомага грамадзкага дзеяча і вялікага прыяцеля нашага народу Тадэуша Врублеўскага, адбылося раніцай у Дамініканскім касцэле ў Вільні жалобнае набажэньства за супакой душы памёршага. Вечарам, па іныцыятыве аумысна ўтворанага Камітэту, ў кватэру на Унівэрсытэцкай вул., дзе калісьці жыў і працаваў сьв. п. Врублеўскі, былі запрошаны на сабраньне прадстаўнікі беларускага, літоўскага, польскага і жыдоўскага грамадзянства ў Вільні.

Сярод прысутных, на гэтым нязвычайным сабраньні, панаваў вельмі паважны настрой. З прыгожай прамавай ад беларусаў выступіў пасол кс. А. Станкевіч, які падкрэсьліваючы вялікія заслугі Врублеўскага, выразіў жаль, што вялікая ідэя братняй згоды народаў насяляючых наш край, да якой імкнуўся нябошчык, не нашла водгуку сярод сьняжышніх паноў палажэньня, бо прыяцелі беларусаў ў польскім грамадзянстве—гэта лічаны адзінкі.

У тым-жа духу прамаўляў д-р Альсэйка выказваючы заслугі Врублеўскага для літоўскага народу.

Ад палякаў прамаўлялі Ал. Ледніцкі, В. Абрамовіч і Л. Абрамовіч.

Д-р Шабад прамаўляючы ад жыдоў выразіў здзіўленьне, што Арганізацыйны Камітэт запрасіў толькі аднаго прадстаўніка ад жыдоў і надрукаваў запросіны ў-ва ўсіх мясцовых мовах за выняткам жыдоўскай.

Сабраньне скончылася дакладам д-ра Альсэйкі аб палажэньні эканамічным, палітычным і культурным Літоўскай Рэспублікі, скуль дакладчык нядаўна вярнуўся.

— Быўшы рэд. „Крыніцы“ доктарам мэдыцыны. У суботу 3 ліпня г. г. у Аўлі Калюмновай Віленскага Унівэрсытэту адбылася прамова на доктара ўсіх лякарскіх навук былага рэд. „Крыніцы“, а цяперашняга супрацоўніка „Беларускай Крыніцы“ Браніслава Туронка.

— Суд над рэдактарам Шылам. 6.VII. у Віленскім Апэляцыйным Судзе разглядалася ўзноў прэсавая справа рэдактара „Голасу Беларуса“ Мікалая Шылы. Даўнейшы прысуд на 1 год крэпасці гэтым разам Суд зьменшыў на 6 месяцаў.

— Беларускі Камітэт у Варшаве. У су-

боту дня 10-га ліпня а гадз. 6-ай па пал. ў Варшаве (Макатоўская 12 пак. № 4) адбыўся агульны сход Белар. Варшаўскага Камітэту, на які ўрад камітэту заклікаў усіх сваіх сяброў, а таксама усіх мясцовых беларусаў.

Парадак дня: 1. Прыняцьце новых сяброў; 2) Справаздача за прошлы год; 3) Выбары ўраду і 4) Бягучыя справы.

— Арышт дырэктару банку. У ноч на 2 ліпня віленская пракуратура арыштавала дырэктара Віленскага Рольнага Банку А. Янкоўскага, быўшага шэфа фінансавай сэкцыі ў Магістраце Козел-Паклеўскага і Цяперокага. Арыштаваньня абвінавачваюцца ў рожных надужыццях.

— Пракурор злодзеям. На днях у Віленскім Акружным Судзе разглядалася праз некалькі дзён справа падпракурора Гурчына, які некалькі раз украў давераныя яму казённыя грошы. Найбліжэйшы начальнік яго, пракурор Галаўня, даведаўшыся аб гэтым прыслаў свайму памочніку Гурчыну 2 рэвалвэры, маючы на мэце праз сьмерць Гурчына паменшыць скандал, але Гурчына надта любіў выпіць і пабавіцца, дык і цяпер з прысланых 2-х рэвалвэраў выбраў... ківа.

П'яны Гурчына меў прывычку лічыць сябе не пракурорам, а „сьвятлейшым князем Горчаковым“. Гэта, паміж іншым, дало повад адвакатам даказваць, што абвінавачаны ня поўнага розуму, аднак судовая доктарская экспэртыза прызнала Гурчына здаровым і той, праз каго іншыя садзіліся за краты, прыгаварам Акружнага Суда за ўкрадзеньня 65 тысяч злотых сам туды сядзіць на 5 гадоў.

„Dziennik Wileński“ шукае прычыны гэтага зьявішча ў расейскім узгадаваньні Гурчына, як бытам ня ведае, што цяпер у Польшчы больш аладзейства, як у калішняй Расеі.

— Курс на грошы. У Варшаве афіцыйны курс на 8.VII. лічыўся 9 зл. 15 гр. за даляр. Рублі золатам—4.71, сырабром—0.00.

На чорнай гелдзе ў Вільні 8-га ліпня плацілі за даляр 9 зл. 25 гр.

ПІСЬМО У РЭДАКЦЫЮ.

Група дэлегатаў пакінуўшых зьезд нядаўна скліканы ў Вільні п. Паўлюкевічам, падала ў нашу рэдакцыю заяву наступнага зьместу:

У рэд. „Сялянскай Нівы“

Прымаючы пад увагу:

1) што зьезд, скліканы Часовай Беларускай Радай у Вільні на 27 і 28 чэрвеня г. г. не зьяўляецца зьездам Заходняе Беларусі, бо на ім не прадстаўлены былі ўсе паветы і гміны Заходняе Беларусі і амаль ня ўсе учасьнікі зьезду былі асабіста закліканы п. Паўлюкевічам;

2) што гэны зьезд зьявіўся партыйна-аднабокім, складзеным з прыхільнікаў п. Паўлюкевіча, на які не дапушчаны былі прадстаўнікі іншых палітычных арганізацыяў і не закліканы былі беларускія паслы Сойму і Сэнату навет пражываючыя ў Вільні, ня гледзячы на неаднаразовую заяву аб гэтым сяброў зьезду;

3) што на зьездзе рабіліся пагрозы і гвалты над апазыцыйнымі сябрамі зьезду;

4) што на зьездзе адкідаліся тыя рэзалюцыі, зьмест каторых падтрымліваецца навет польскімі дэмакратычнымі і лівіновымі партыямі і што гэны зьезд прыняў кірунак яўна рэакцыйны,—

мы, ніжэйпадпісаныя сябры зьезду, ня могуць ўзяць на сябе адказнасьць за ўсе вынікі гэнага зьезду, ня лічачы гэны зьезд поўнапраўным і дабываючыся сазыву зьезду ўсяе Заходняе Беларусі, на каторым былі б прадстаўнікі ўсіх палітычных беларускіх арганізацыяў, на знак пратэсту пакінулі залю паседжанья.

(Наступае 9 подпісаў).

28.VI. 1926 г.

м. Вільня.

ПІСЬМЫ З ВЁСКІ.

Вучнёўская экскурсія.

З 5 па 11 чэрвеня адбылася экскурсія Наваградзкай Беларускай Гімназіі па Наваградзкім і Стаўпецкім павеце праз мястэчкі: Карэлічы, Турэц, Ярэмчы і Любча, прычым з Ярэмчы да Любчы (каля 70 кілямэтраў) Нёманам. Адначасна з экскурсіяй у вышэйзгаданых мястэчках пастаноўлены былі вучнёўскімі сіламі спектаклі на пакрыцьце расходаў падарожы. Уражаньне вучняў асталося вялікае, асабліва ад цудоўных відаў Нёмна, каторы пэўна першы раз у сваім жыцьці бачыў разам столькі маладых сваіх сыноў, ідучых шчыльнымі радамі па пляху асьветы. Задаволены былі і жыхары тых мястоў, дзе ставіліся спектаклі, бо ўсе рэчы праходзілі з пасьпехам, а ў канцы кожнага спектаклю пяць вучнёўскі хор свае родныя песні.

Адбылася экскурсія з пасьпехам і пад'ёмам, але дасталася ня надта лёгка і то толькі дзяку-

ючы працы паслоў Рагулі і Ярэмча, каторыя ўмяшаліся ў справу пасля таго, як Наваградзкі ваявода ген. Янушайціс не пазволіў ставіць спектаклі і нават адмяніў давол дадзены раней Стаўпецкім старастай. Толькі міністар унутраных спраў зьліквідаваў справу.

Беларус.

Наша пошта.

Гр. А. Плюце. Газэту будзем высылаць. На падпіску пачакаем.

Гр. М. Вершыніну. Письмо даручана беларускім паслам.

Гр. Кастусю бяз долі. З матэрыялу скарыстаем. Вельмі дзякуем.

Гр. Міх. Садоўскаму. Просьбу спаўняем; будзем чакаць грошаў на падпіску.

Гр. Мік. Шыбуту. Газэту высылаем. Грошы атрыманы.

Гр. Ігн. Марцінеўскаму. Просьбу спаўняем.

Гр. Беласіку. З прысланага матэрыялу скарыстаем у значна скарачанай форме.

Гр. Яну Беліку. Просьбу споўнім, на грошы пачакаем.

Гр. Я. Скачку. Газэту будзем высылаць.

Гр. Мірскаму. З прысланага матэрыялу на-стараемся скарыстаць. „Гісторыя“ не падойдзіць.

Газэту высылаем акуратна, неатрыманы нумары высылаем яшчэ раз. Просім пісаць часьцей.

Гр. Ул. Гмыру. Друкаваць ня можам маючы адну частку апавяданья. Калі падойдзіць, надрукуем атрымаўшы канчаток. Газэту на прысланы адрэс вышлім.

Гр. Праваслаўнаму з Антокаля. На жаль і ў гэтым нумары, за недахватом мейсца, не маглі мы зьявіць Вашай стайці. Будзьце ласкавы пачакаць да чароднага нумару.

Атрымана:

Ад: кс. Шолкевіча 10 зл., С. Шахалевіча 4 зл., П. Сьвірыда 3 зл., Лоўкіса Браніслава 2 зл. 50 гр.

Ад: Мік. Шыбута, С. Паўловіча, Тодара Кірыка, Ант. Казака — па 2 зл.

Ад: Кірыла Міцяшкіна, Трыфона Цялежнікава і Янкі Русака — па 1 зл.

АБВЕСТКА.

Беларускі Інстытут Гаспадаркі і Культуры патрабуе кандыдата на Дырэктара Беларускай Вучыцельскай Сэмінары ў Вільні.

Заявы з жыгярсыам просім прысылаць у Віленскі Аддзел Інстытуту: Завальная 7.

КОНКУРС

на беларускую песьню-гімн „Беларускага Інстытуту Гаспадаркі і Культуры“.

Т-ва Беларускага Інстытуту Гаспадаркі і Культуры гэтым абвясчае **КОНКУРС** на прыгожы верш і музыкальны матыў песьні, якая мае быць **гімнам Інстытуту**.

Зьмест гімну павінен выражаць мэты Інстытуту (Глядзі № 19 „Сял. Нівы“), дух і псыхалёгію беларускага народу, а музыка мусіць быць блізкай беларускім народным матывам, прычым можна прысылаць ня толькі разам верш з музыкай, але і асобку.

Інстытут устанавіў дзьве нагроды: 1-шая—100 зл. 2-гая 50 зл.

Творы трэба прысылаць бяз прозьвішча аўтора, толькі над псеўданімам (праўдзівае прозьвішча падаць у заклёяным канвэрце).

Творы можна прысылаць у часе да 1-га кастрычніка г. г. па адрэсу: m. Wilno, ul. Zawalna 7 для Інстытуту.

г. Вільня, дня 3—VII—1926 г.

Беларускі Інстытут
Гаспадаркі і Культуры.

Выйшаў з друку асобнай брашурай

Статут і Праграма Беларус. Сялянскага Саюзу.

Высылаецца ўсім на жаданьне.

Цана 20 гр. (можна маркамі пашт.)

Адрэс: Вільня, Полацкая в. 4—7
Беларускі Сялянскі Саюз